

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายจตุติ ไกรฤกษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมไทยสร้างชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
ประธานวินิจฉัยไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา เพื่อให้ครอบคลุมภัยคุกคามเด็กและเยาวชนในรูปแบบการกระทำผ่านสื่อออนไลน์ หรือระบบคอมพิวเตอร์

เหตุผล

โดยที่การครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็กเป็นการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการล่วงละเมิดทางเพศและส่งผลกระทบต่อสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน ประกอบกับความผิดเกี่ยวกับการค้าหรือทำให้แพร่หลายซึ่งวัตถุหรือสิ่งลามกดังนั้น เพื่อให้เด็กและเยาวชน ได้รับการคุ้มครองและป้องกันจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศมากยิ่งขึ้น จึงกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการค้าหรือทำให้แพร่หลายซึ่งวัตถุหรือสิ่งลามกที่เป็นสื่อลามกอนาจารเด็กและเยาวชน เป็นความผิดที่ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้น รวมทั้งกำหนดให้การครอบครองและส่งต่อสื่อลามกอนาจารเด็กและเยาวชนเป็นความผิดด้วย ซึ่งเป็นการปกป้องเด็กและเยาวชนจากการกระทำความผิดอาญา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๘๔/๑ มาตรา ๒๘๔/๒ มาตรา ๒๘๔/๓ มาตรา ๒๘๔/๔ มาตรา ๒๘๔/๕ และมาตรา ๒๘๔/๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“มาตรา ๒๘๔/๑ ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของตนเองหรือผู้อื่น หรือเพื่อการอนาจาร กระทำการอันมีลักษณะเป็นการโน้มน้าว จูงใจ ล่อลวง หรือกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดอันมีลักษณะที่ไม่เหมาะสมกับบุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอันไม่สมควรอย่างหนึ่งอย่างใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำกระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดที่มีลักษณะเป็นการอนาจาร หรือสนองความใคร่ของบุคคลใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

ถ้าการกระทำนั้นเป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา นี้ เป็นการกระทำผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคมหรือระบบคอมพิวเตอร์ ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดหนึ่งในสามของโทษที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๒๘๔/๒ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๔/๑ เป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำ

(๑) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

(๒) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกสิบห้าปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๒๘๔/๓ ผู้ใดเพื่อการอนาจาร หรือเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศ ส่ง หรือส่งต่อ ซึ่งเรื่องทางเพศที่ไม่เหมาะสม ให้แก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี หรือบุคคลซึ่งตนเข้าใจว่าเป็นบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์อายุเช่นว่านั้น ไม่ว่าจะด้วยการแสดงออกทางกาย วาจา ลายลักษณ์อักษร ภาพ เสียง หรือด้วยวิธีการอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี หรือบุคคลที่ตนเข้าใจว่าเป็นบุคคลอยู่ในเกณฑ์อายุเช่นว่านั้น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกหมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา นี้ เป็นการกระทำผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคมหรือระบบคอมพิวเตอร์ ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิด หนึ่งในสามของโทษที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๒๘๔/๔ ความผิดในมาตรา ๒๘๔/๑ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๘๔/๓ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดอันยอมความได้

ในกรณีที่ศาลพิจารณาแล้วว่าผู้กระทำความผิดระอการกำหนดโทษ หรือกำหนดโทษแต่ระอการลงโทษไว้ ในการกำหนดเงื่อนไขเพื่อใช้ในการคุมประพฤติตามมาตรา ๕๖ ให้ศาลรับฟังความเห็นของผู้ถูกระทำเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา ๒๘๔/๕ ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๔/๑ มาตรา ๒๘๔/๒ หรือมาตรา ๒๘๔/๓ บันทึกรูปภาพ หรือเสียงของการกระทำนั้นไว้เพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบสำหรับตนเอง หรือผู้อื่นต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมายมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม

ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๔/๑ มาตรา ๒๘๔/๒ หรือมาตรา ๒๘๔/๓ เผยแพร่หรือส่งต่อข้อความ ภาพ หรือเสียงที่บันทึกไว้ ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมายมาตรานั้น ๆ กึ่งหนึ่ง

มาตรา ๒๘๔/๖ ผู้ใดเพื่อการรอนาจาร หรือเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศ ช่มชู้ว่าจะเผยแพร่ส่งต่อซึ่งข้อความ ภาพ หรือเสียงที่บันทึก เกี่ยวกับเรื่องที่ไม่เหมาะสมทางเพศของผู้ถูกช่มชู้ หรือสมาชิกในครอบครัวของผู้ถูกช่มชู้ หรือกระทำการด้วยประการอื่นใดอันอาจทำให้ผู้ถูกช่มชู้ สมาชิกในครอบครัวของผู้ถูกช่มชู้ อับอาย หรือเสียชื่อเสียงเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ โดยบังคับให้ผู้ถูกช่มชู้จำยอมต้องกระทำการหรือยอมรับการกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นการไม่สมควรทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ.๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘๕ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๗ ทวิ มาตรา ๒๗๗ ตริ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๒ มาตรา ๒๘๓ มาตรา ๒๘๔/๑ มาตรา ๒๘๔/๒ หรือมาตรา ๒๘๔/๓ เป็นการกระทำแก่บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดา หรือมารดาญาติสืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล บุคคลซึ่งต้องพึ่งตน ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการ หรือผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์ หรือในความอนุบาล หรือผู้อยู่ภายใต้อำนาจด้วยประการอื่นใด ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘๕/๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘๕/๑ การกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๒ วรรคสาม มาตรา ๒๘๓ วรรคสาม มาตรา ๒๘๓ ทวิ วรรคสอง มาตรา ๒๘๔/๑ มาตรา ๒๘๔/๒ และมาตรา ๒๘๔/๓ หากเป็นการกระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบสามปี ห้ามอ้างความไม่รู้อายุของเด็กเพื่อให้พ้นจากความผิดนั้น”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘๕/๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ.๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘๕/๒ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๗ ทวิ มาตรา ๒๗๗ ตริ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๔/๑ มาตรา ๒๘๔/๒ หรือมาตรา ๒๘๔/๓ เป็นการกระทำแก่บุคคลซึ่งไม่สามารถปกป้องตนเอง อันเนื่องมาจากเป็นผู้ทุพพลภาพ ผู้มีจิตบกพร่อง โรคจิต หรือจิตฟั่นเฟือน คนป่วยเจ็บ ผู้สูงอายุ สตรีมีครรภ์ หรือผู้ซึ่งอยู่ในภาวะไม่สามารถรู้ผิดชอบ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสาม ของมาตรา ๒๘๗/๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๕๘

“ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา นี้ เป็นการกระทำโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ หรือผ่านช่องทางโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้หนึ่งในสาม”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสาม ของมาตรา ๒๘๗/๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๕๘

“ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา นี้ เป็นการกระทำโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ หรือผ่านช่องทางโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้กึ่งหนึ่ง”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๐๙/๑ มาตรา ๓๐๙/๒ มาตรา ๓๐๙/๓ มาตรา ๓๐๙/๔ และมาตรา ๓๐๙/๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“มาตรา ๓๐๙/๑ ผู้ใดโดยปราศจากเหตุอันสมควร กระทำซ้ำประการหนึ่งประการใด ดังต่อไปนี้ การเฝ้าดูหรือติดตามอย่างใกล้ชิด หรือการติดต่อหรือพยายามติดต่อไม่ว่าด้วยทางตรงหรือทางอ้อม หรือการกระทำอื่นใดอันมีลักษณะเดียวกันต่อบุคคลใด อันเป็นผลทำให้ผู้ถูกกระทำเกิดความเดือดร้อน หรือรำคาญเกินสมควร รบกวนความเป็นอยู่ส่วนตัว หรือทำให้ผู้ถูกกระทำไม่สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ หรือเกิดความหวาดกลัวต่อความไม่ปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของผู้ถูกกระทำหรือสมาชิกในครอบครัวของผู้ถูกกระทำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคมหรือระบบคอมพิวเตอร์ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดกระทำการอันมีลักษณะเป็นการคุกคามต่อความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย อนามัย หรือเสรีภาพของผู้ถูกกระทำ หรือสมาชิกในครอบครัวของผู้ถูกกระทำ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำซ้ำหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินแปดหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดนั้นเป็นการกระทำต่อบุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปีต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐๙/๒ ถ้าการกระทำตามมาตรา ๓๐๙/๑ เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ หรือสมาชิกในครอบครัวของผู้ถูกกระทำนั้น ได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดนั้นเป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำ หรือสมาชิกในครอบครัวของผู้กระทำนั้น ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๓๐๘/๓ ผู้ใดกระทำซ้ำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการกลั่นแกล้ง รั้งแก ระบาย ข่มเหง หรือการกระทำอื่นใดในลักษณะเดียวกันต่อผู้อื่น ผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคมหรือระบบคอมพิวเตอร์ โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้ถูกระทำได้รับความอับอาย หรือได้รับผลกระทบอย่างหนึ่งอย่างใด ทางร่างกาย จิตใจ อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำต่อบุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดนั้นเป็นการกระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี หรือผู้อ่อนด้อย ทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา หรือบุคคลอื่นใดที่มีลักษณะทำนองเดียวกันนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหกหมื่นบาท

การกระทำความผิดนั้นไม่ว่าจะเป็นการกระทำซ้ำหรือผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคมหรือระบบคอมพิวเตอร์ หรือไม่ก็ตามเป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำ

(๑) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีแต่ไม่เกินหกปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองหมื่นบาท

(๒) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสามแสนบาท

มาตรา ๓๐๘/๔ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐๘/๑ มาตรา ๓๐๘/๒ และมาตรา ๓๐๘/๓ ผู้กระทำได้กระทำผ่านการใช้เทคโนโลยีหรืออุปกรณ์โทรคมนาคมหรือระบบคอมพิวเตอร์ ที่มีไว้เพื่อให้บริการสาธารณะหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ต้องระวางโทษหนักกว่าที่กฎหมายบัญญัติไว้ในมาตรานั้นหนึ่งในสาม

มาตรา ๓๐๘/๕ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐๘/๓ และมาตรา ๓๐๘/๔ เป็นการกระทำแก่บุพการี ผู้สืบสันดาน ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล บุคคลซึ่งต้องพึ่งตน ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการหรือผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์ ในความอนุบาล หรือผู้อยู่ภายใต้อำนาจด้วยประการอื่นใด ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒๑ การกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐๘/๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐๘/๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๑๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๑๑ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดอันยอมความได้”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๒๑/๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“มาตรา ๓๒๑/๒ ผู้ใดกระทำความผิดตาม มาตรา ๓๐๘/๑ มาตรา ๓๐๘/๒ มาตรา ๓๐๘/๓ หรือ มาตรา ๓๐๘/๔ โดยใช้อุปกรณ์ หรือข้อมูลที่อยู่ในอุปกรณ์ หรือผ่านระบบได้จากอุปกรณ์โทรคมนาคมหรือระบบคอมพิวเตอร์ โดยอาศัยโอกาสที่ตนเองมี หรือเคยมีหน้าที่เป็นผู้ดูแลระบบ หรือสามารถเข้าถึงข้อมูล

ที่อยู่ในอุปกรณ์ หรือระบบโทรคมนาคมหรือระบบคอมพิวเตอร์ได้ ต้องระวางโทษหนักกว่าที่กฎหมายกำหนด
ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม”

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่การครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็กเป็นการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการล่วงละเมิดทางเพศและส่งผลกระทบต่อสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน ประกอบกับความผิดเกี่ยวกับการค้าหรือทำให้แพร่หลายซึ่งวัตถุหรือสิ่งลามก ดังนั้น เพื่อให้เด็กและเยาวชน ได้รับการคุ้มครองและป้องกันจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศมากยิ่งขึ้น จึงกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการค้าหรือทำให้แพร่หลายซึ่งวัตถุหรือสิ่งลามกที่เป็นสื่อลามกอนาจารเด็กและเยาวชน เป็นความผิดที่ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้น รวมทั้งกำหนดให้การครอบครองและส่งต่อสื่อลามกอนาจารเด็กและเยาวชนเป็นความผิดด้วย ซึ่งเป็นการปกป้องเด็กและเยาวชนจากการกระทำความผิดอาญา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดให้เพิ่มเติมฐานความผิดนอกราชอาณาจักรใน มาตรา ๘ (๓) ความผิดเกี่ยวกับเพศ และมาตรา ๘ (๗) ความผิดต่อเสรีภาพ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดให้มีมาตรา ๒๘๐/๒ ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๔/๑ มาตรา ๒๘๔/๒ หรือมาตรา ๒๘๔/๓ บันทึกข้อความ ภาพ หรือเสียงของการกระทำนั้นไว้เพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบสำหรับตนเอง หรือผู้อื่นต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมายมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม และถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเผยแพร่ หรือส่งต่อข้อความ ภาพ หรือเสียงที่บันทึกไว้ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมายมาตรานั้น ๆ กึ่งหนึ่ง (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดให้เพิ่มมาตรา ๒๘๔/๑ มาตรา ๒๘๔/๒ มาตรา ๒๘๔/๓ มาตรา ๒๘๔/๔ มาตรา ๒๘๔/๕ และมาตรา ๒๘๔/๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

๒.๓.๑ กำหนดให้มาตรา ๒๘๔/๑ กำหนดโทษความผิดที่ได้กระทำกับบุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี เพื่อสนองความใคร่ของตนเองหรือผู้อื่น หรือเพื่อการอนาจารกระทำการอันมีลักษณะเป็นการโน้มน้าว จูงใจ ล่อลวง หรือกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดอันมีลักษณะที่ไม่เหมาะสม โดยหากการกระทำตามนี้ เป็นการกระทำผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคมหรือระบบคอมพิวเตอร์ ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิด หนึ่งในสามของโทษที่กฎหมายกำหนด

๒.๓.๒ กำหนดให้มาตรา ๒๘๔/๒ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๔/๑ เป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำ (๑) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่

หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือ(๒) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุก สิบห้าปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

๒.๓.๓ กำหนดให้มีมาตรา ๒๘๔/๓ กำหนดโทษผู้ที่กระทำการอนาจาร หรือเพื่อ แสวงหาประโยชน์ทางเพศ ส่ง หรือส่งต่อซึ่งเรื่องทางเพศที่ไม่เหมาะสม ให้แก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกิน สิบแปดปี หรือบุคคลซึ่งตนเข้าใจว่าเป็นบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์อายุเช่นว่านั้นไม่ว่าแสดงออกด้วยวิธีการใด ๆ ว่าเป็นบุคคลอยู่ในเกณฑ์อายุเช่นว่านั้น ทั้งนี้ถ้าการกระทำตามมาตรานี้เป็นการกระทำผ่านอุปกรณ์ โทรคมนาคมหรือระบบคอมพิวเตอร์ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิด หนึ่งในสามของโทษที่กฎหมายกำหนด

๒.๓.๔ กำหนดให้มีมาตรา ๒๘๔/๔ โดยกำหนดให้ความผิดในมาตรา ๒๘๔/๑ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๘๔/๓ วรรคหนึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้ ในกรณีที่ศาลพิจารณาแล้วว่าผู้กระทำความผิด แต่รอการกำหนดโทษ หรือกำหนดโทษ แต่รอการลงโทษไว้ ในการกำหนดเงื่อนไขเพื่อใช้ในการคุมประพฤติตาม มาตรา ๕๖ ให้ศาลรับฟังความเห็นของผู้ถูกกระทำเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

๒.๓.๕ กำหนดให้มีมาตรา ๒๘๔/๕ ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๔/๑ มาตรา ๒๘๔/๒ หรือมาตรา ๒๘๔/๓ บันทึกข้อความ ภาพ หรือเสียงของการกระทำนั้นไว้เพื่อแสวงหา ผลประโยชน์โดยมิชอบสำหรับตนเอง หรือผู้อื่นต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมายมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม ทั้งนี้หากผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๔/๑ มาตรา ๒๘๔/๒ หรือมาตรา ๒๘๔/๓ เผยแพร่หรือ ส่งต่อข้อความ ภาพ หรือเสียงที่บันทึกไว้ ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมายมาตรานั้น ๆ กึ่งหนึ่ง

๒.๓.๖ กำหนดให้มีมาตรา ๒๘๔/๖ กำหนดโทษให้ผู้ที่กระทำการอนาจาร หรือ เพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศ ช่มชู้ว่าจะเผยแพร่ส่งต่อซึ่งข้อความ ภาพ หรือเสียงที่บันทึก เกี่ยวกับเรื่อง ที่ไม่เหมาะสมทางเพศของผู้ถูกช่มชู้ หรือสมาชิกในครอบครัวของผู้ถูกช่มชู้ หรือกระทำการด้วยประการอื่นใด อันอาจทำให้ผู้ถูกช่มชู้ สมาชิกในครอบครัวของผู้ถูกช่มชู้ อับอาย หรือเสียชื่อเสียงเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ โดยบังคับให้ผู้ถูกช่มชู้จำยอมต้องกระทำการ หรือยอมรับการกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นการไม่สมควร ทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ กำหนดให้การกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๗ ทวิ มาตรา ๒๗๗ ตริ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๒ มาตรา ๒๘๓ มาตรา ๒๘๔/๑ มาตรา ๒๘๔/๒ หรือมาตรา ๒๘๔/๓ เป็นการกระทำแก่บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือ ร่วมแม่บิดา หรือมารดาญาติสืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล บุคคลซึ่งต้องพึ่งตน ผู้อยู่ในความควบคุม ตามหน้าที่ราชการ หรือผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์ หรือในความอนุบาล หรือผู้อยู่ภายใต้อำนาจ ด้วยประการอื่นใด ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม (ร่างมาตรา ๖)

๒.๕ กำหนดให้การกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๒ วรรคสาม มาตรา ๒๘๓ วรรคสาม มาตรา ๒๘๓ ทวิ วรรคสอง มาตรา ๒๘๔/๑ มาตรา ๒๘๔/๒ และมาตรา ๒๘๔/๓ หากเป็นการกระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบสามปี ห้ามอ้างความไม่รู้อายุของเด็กเพื่อให้พ้นจากความผิดนั้น (ร่างมาตรา ๗)

๒.๖ กำหนดให้การกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๗ ทวิ มาตรา ๒๗๗ ตริ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๔/๑ มาตรา ๒๘๔/๒ หรือมาตรา ๒๘๔/๓ เป็นการกระทำแก่บุคคลซึ่งไม่สามารถปกป้องตนเอง อันเนื่องมาจากเป็นผู้ทุพพลภาพ ผู้มีจิตบกพร่อง โรคจิต หรือจิตฟั่นเฟือน คนป่วยเจ็บ ผู้สูงอายุ สตรีมีครรภ์ หรือผู้ซึ่งอยู่ในภาวะไม่สามารถรู้ผิดชอบ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม (ร่างมาตรา ๘)

๒.๗ กำหนดให้ผู้ที่ได้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๗/๑ ถ้าการกระทำความผิดเป็นการกระทำโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ หรือผ่านช่องทางโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้หนึ่งในสาม (ร่างมาตรา ๙)

๒.๘ กำหนดให้ผู้ที่ได้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๗/๒ ถ้าได้กระทำโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ หรือผ่านช่องทางโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้กึ่งหนึ่ง (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๙ กำหนดให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๐๙/๑ มาตรา ๓๐๙/๒ มาตรา ๓๐๙/๓ มาตรา ๓๐๙/๔ และมาตรา ๓๐๙/๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

๒.๙.๑ กำหนดให้มีมาตรา ๓๐๙/๑ กำหนดโทษให้ผู้กระทำความผิดโดยปราศจากเหตุอันสมควร กระทำซ้ำประการหนึ่งประการใดดังต่อไปนี้ การเฝ้าดูหรือติดตามอย่างใกล้ชิด หรือการติดต่อหรือพยายามติดต่อไม่ว่าด้วยทางตรงหรือทางอ้อม หรือการกระทำอื่นใดอันมีลักษณะเดียวกันต่อบุคคลใดอันเป็นผลทำให้ผู้ถูกกระทำเกิดความเดือดร้อนหรือรำคาญเกินสมควร รบกวนความเป็นอยู่ส่วนตัว หรือทำให้ผู้ถูกกระทำไม่สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ หรือเกิดความหวาดกลัวต่อความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของผู้ถูกกระทำหรือสมาชิกในครอบครัวของผู้ถูกกระทำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ต้องรับโทษหนักขึ้นถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคมหรือระบบคอมพิวเตอร์ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าได้กระทำการอันมีลักษณะเป็นการคุกคามต่อความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย อนามัย หรือเสรีภาพของผู้ถูกกระทำ หรือสมาชิกในครอบครัวของผู้ถูกกระทำ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำซ้ำหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินแปดหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒.๙.๒ กำหนดให้มีมาตรา ๓๐๙/๒ กำหนดโทษถ้าการกระทำตามมาตรา ๓๐๙/๑ เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ หรือสมาชิกในครอบครัวของผู้ถูกกระทำนั้น ได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงห้าปีและปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท โดยถ้าการกระทำตามมาตรานี้เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ หรือสมาชิกในครอบครัวของผู้กระทำนั้นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

๒.๙.๓ กำหนดให้มีมาตรา ๓๐๙/๓ กำหนดโทษให้ผู้กระทำความผิดด้วยประการใด ๆ อันเป็นการกลั่นแกล้ง รังแก ระบาย ข่มเหง หรือการกระทำอื่นใดในลักษณะเดียวกันต่อผู้อื่น ผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคมหรือระบบคอมพิวเตอร์ โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้ถูกระทำความได้รับความอับอาย หรือไม่รับผลกระทบอย่างหนึ่งอย่างใด ทางร่างกาย จิตใจ อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ หากเป็นการกระทำต่อบุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ถ้าการกระทำความผิดเป็นการกระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี หรือผู้อ่อนด้อยทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา หรือบุคคลอื่นใดที่มีลักษณะทำนองเดียวกันนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหกหมื่นบาท

การกระทำความผิดดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการกระทำความผิดหรือผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคมหรือระบบคอมพิวเตอร์ หรือไม่ก็ตามเป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำความ (๑) รัับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีแต่ไม่เกินหกปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองหมื่นบาท หรือ (๒) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสามแสนบาท

๒.๙.๔ กำหนดให้มีมาตรา ๓๐๙/๔ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐๙/๑ มาตรา ๓๐๙/๒ และมาตรา ๓๐๙/๓ ผู้กระทำความผิดผ่านการใช้เทคโนโลยีหรืออุปกรณ์โทรคมนาคมหรือระบบคอมพิวเตอร์ ที่มีไว้เพื่อการบริการสาธารณะหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ต้องระวางโทษหนักกว่าที่กฎหมายบัญญัติไว้ในมาตรานั้นหนึ่งในสาม

๒.๙.๕ กำหนดให้มีมาตรา ๓๐๙/๕ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐๙/๓ และมาตรา ๓๐๙/๔ เป็นการกระทำแก่บุพการี ผู้สืบสันดาน ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล บุคคลซึ่งต้องพึ่งตน ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการหรือผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์ ในความอนุบาล หรือผู้อยู่ภายใต้อำนาจด้วยประการอื่นใด ผู้กระทำความต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๑๐ กำหนดให้การกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐๙/๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐๙/๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๑๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๑๑ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดอันยอมความได้ (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๑๑ กำหนดให้ผู้กระทำความผิดตาม มาตรา ๓๐๙/๑ มาตรา ๓๐๙/๒ มาตรา ๓๐๙/๓ หรือ มาตรา ๓๐๙/๔ โดยใช้อุปกรณ์ หรือข้อมูลที่อยู่ในอุปกรณ์ หรือผ่านระบบได้จากอุปกรณ์โทรคมนาคมหรือระบบคอมพิวเตอร์ โดยอาศัยโอกาสที่ตนเองมี หรือเคยมีหน้าที่เป็นผู้ดูแลระบบ หรือสามารถเข้าถึงข้อมูลที่อยู่ในอุปกรณ์ หรือระบบโทรคมนาคมหรือระบบคอมพิวเตอร์ ได้ ต้องระวางโทษหนักกว่าที่กฎหมายกำหนดในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม (ร่างมาตรา ๑๓)